

ΑΠ 1635/2022. Λαθρεμπορία αλκοολούχων ποτών. Εισαγωγή από χώρα μέλος της ΕΕ. Υπό την ισχύ του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που προβλέπεται για τα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, μεταξύ των οποίων και τα αλκοολούχα ποτά, **ανεξαρτήτως του εάν παράγονται στο εσωτερικό της χώρας, προέρχονται από άλλα κράτη μέλη ή εισάγονται από τρίτες χώρες, καθίσταται απαιτητός, κατά την θέση των ειδών σε ανάλωση**, περίπτωση που συντρέχει εκτός των άλλων και επί πάσης εισαγωγής προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, ακόμη και αντικανονικής, εκτός εάν τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα υπαχθούν αμέσως μετά την εισαγωγή σε καθεστώς αναστολής (αρθ.56 παρ.1 δ' του τελωνειακού κώδικα). Άλλως **και η εισαγωγή από κράτος μέλος της Ε.Ε. αλκοολούχων ποτών στην Ελλάδα, χωρίς την τήρηση των διατυπώσεων που προβλέπονται από την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 57 του ως άνω Τελωνειακού κώδικα, με σκοπό την μη καταβολή των ως άνω φόρων, χαρακτηρίζεται και τιμωρείται διοικητικώς και ποινικώς ως λαθρεμπορία, κατά τα οριζόμενα στην διάταξη του άρθρου 119Α παρ. 2 του ως άνω κώδικα.**

« ...

Κατά τη διάταξη του άρθρου 155 παρ. 1α και β' του Ν. 2960/2001 "Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας" λαθρεμπορία είναι α) η εντός του τελωνειακού εδάφους εισαγωγή ή εξ αυτού εξαγωγή εμπορευμάτων υποκειμένων σε δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις που εισπράττονται στα τελωνεία, χωρίς τη γραπτή άδεια της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής ή σε άλλο από τον ορισμένο παρ' αυτής τόπο και χρόνο, β) οποιαδήποτε ενέργεια που αποσκοπεί να στερήσει το Ελληνικό Δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Ένωση των υπ' αυτών εισπρακτέων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων από τα εισαγόμενα ή εξαγόμενα εμπορεύματα και αν ακόμη αυτά εισπράχθηκαν κατά χρόνο και τρόπο διάφορο εκείνου που ορίζει ο νόμος. Κατά δε το άρθρο 157 παρ. 1 περ. β του ίδιου Νόμου, η κατά το άρθρο 155 του παρόντα κώδικα λαθρεμπορία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και στις εξής περιπτώσεις "εάν οι δασμοί, φόροι και λοιπές επιβαρύνσεις που στερήθηκε το Ελληνικό Δημόσιο ή η Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχονται

τουλάχιστον στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και άνω" και "εάν ο υπαίτιος μεταχειρίσθηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα". Ως ιδιαίτερο τέχνασμα νοείται κάθε ενέργεια που επινοεί η ανθρώπινη εφευρετικότητα με σκοπό να στερηθεί το Ελληνικό Δημόσιο της δυνατότητας να εισπράξει το ανάλογο, κατά νόμο, εισαγωγικό δασμό, φόρο ή άλλο δικαίωμα για οποιοδήποτε εισαγόμενο από την αλλοδαπή ή εξαγόμενο εμπόρευμα. Με την ως άνω διάταξη, με την οποία αποδίδεται η έννοια της ποινικής υπόστασης της λαθρεμπορίας, με τη μορφή της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 155 του Ν. 2960/2001, διαπλάθεται ένα έγκλημα σκοπού, με υπερχειλή υποκειμενική υπόσταση, που περιγράφεται και προσδιορίζεται αναλυτικά, του οποίου όμως η αντικειμενική υπόσταση είναι "οποιαδήποτε ενέργεια". Δηλαδή, ειδικά στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης, που να περιγράφει ρητά ο νόμος, δεν υπάρχουν και, συνεπώς, για την πλήρωσή της αρκεί η οποιαδήποτε ανθρώπινη συμπεριφορά, πράξη ή παράλειψη, χωρίς κανέναν άλλον προσδιορισμό από το νόμο, χωρίς εξ αυτού του λόγου η ποινική αυτή διάταξη να προσκρούει ευθέως στην συνταγματική επιταγή του άρθρου 7 παρ. 1 εδ. α' του Συντάγματος. Η υποκειμενική υπόσταση του παραπάνω εγκλήματος συνίσταται στο σκοπό του δράστη "να στερήσει το Ελληνικό Δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Ένωση των υπ' αυτών εισπρακτέων, δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων από τα εισαγόμενα ή εξαγόμενα εμπορεύματα". Εξάλλου κατά την διάταξη του άρθρου 1 του τελωνειακού κώδικα, η τελωνειακή νομοθεσία, που θεσπίζεται με τον παρόντα κώδικα εφαρμόζεται από τις τελωνειακές αρχές: α).... β)στα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Κατά δε την διάταξη του άρθρου 53 στο τρίτο μέρος του ως άνω νόμου 2960/2001, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1, παρ. 1 του Ν. 3336/2005, "Επιβάλλεται Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε. Φ. Κ.) στα ενεργειακά προϊόντα, στην ηλεκτρική ενέργεια, στην αλκοόλη, στα αλκοολούχα ποτά και στα βιομηχανοποιημένα καπνά και καθορίζονται τα περί παραγωγής, μεταποίησης, κατοχής, κυκλοφορίας και ελέγχου των προϊόντων αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα". Περαιτέρω στη διάταξη του άρθρου 54§ 1 του ίδιου νόμου όπως ίσχυε

μετά την αντικατάστασή του με το ν. 3842/2010, ορίζεται ότι: " Στον ειδικό φόρο κατανάλωσης υπόκεινται τα προϊόντα του άρθρου 53, τα οποία παράγονται ή εξορύσσονται, ανάλογα με την περίπτωση, στο εσωτερικό της χώρας, προέρχονται από άλλα κράτη - μέλη ή εισάγονται στο εσωτερικό της χώρας". Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι επιβάλλεται ειδικός φόρος καταναλώσεως μεταξύ άλλων και στα αλκοολούχα ποτά και καθορίζονται τα περί παραγωγής, μεταποίησης κατοχής, κυκλοφορίας και ελέγχου των προϊόντων αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις του ανωτέρω τελωνειακού Κώδικα. Ο ειδικός αυτός φόρος κατανάλωσης καθίσταται απαιτητός κατά τον χρόνο θέσης σε ανάλωση των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας, όπως ορίζεται στην διάταξη του άρθρου 56 παρ.1 του ιδίου κώδικα, κατά δε την παρ. 2 του ιδίου άρθρου ως θέση σε ανάλωση θεωρείται α), β), γ), δ) η εισαγωγή υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της παράτυπης εισαγωγής, εκτός εάν τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα υπαχθούν, αμέσως μετά την εισαγωγή σε καθεστώς αναστολής. Σε περίπτωση δε κατά την οποία υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, τα οποία έχουν ήδη τεθεί σε ανάλωση σε άλλο κράτος-μέλος, κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς στο εσωτερικό της χώρας, που ως τέτοιος σκοπός νοείται η κατοχή από μη ιδιώτη ή από ιδιώτη για μη δική του χρήση, προκειμένου να παραδοθούν ή να χρησιμοποιηθούν σε αυτό, υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, ο οποίος καθίσταται απαιτητός από τις αρμόδιες αρχές(παρ.1 του άρθρου 57 του τελωνειακού κώδικα). Στις περιπτώσεις δε που αναφέρονται στην ως άνω παρ.1, τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα διακινούνται μεταξύ των εδαφών των διαφόρων κρατών μελών υπό την κάλυψη του προβλεπομένου από τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αρ. 3649/1992(ΕΕL 369/18.12.1992) Απλουστευμένου Συνοδευτικού Διοικητικού Εγγράφου(Α.Σ.Δ.Ε.)(παρ.3 του προαναφερθέντος άρθρου 57). Με την επιφύλαξη του άρθρου 119, όταν υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα, τα οποία έχουν τεθεί σε ανάλωση σε ένα κράτος μέλος, διακινούνται στο εσωτερικό της Κοινότητας για εμπορικούς σκοπούς, δεν θεωρούνται ότι κατέχονται για αυτούς τους

σκοπούς μέχρις ότου φτάσουν στο κράτος μέλος προορισμού, υπό την προϋπόθεση ότι διακινούνται βάσει των διατυπώσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 3 και 7 του παρόντος άρθρου(παρ.4 του άρθρου 57). Στην παρ.6 και 7 δε του ιδίου άρθρου 57 του τελωνειακού κώδικα, ορίζονται τα ακόλουθα: Υπόχρεος για την καταβολή του ειδικού φόρου κατανάλωσης, που καθίσταται απαιτητός είναι, ανάλογα με την περίπτωση που αναφέρεται στην παρ.1, το πρόσωπο το οποίο εκτελεί την παράδοση ή το οποίο έχει στην κατοχή του τα παραδοτέα προϊόντα ή το πρόσωπο στο οποίο παραδίδονται τα προϊόντα στο εσωτερικό της χώρας(παρ.6). Τα πρόσωπα της παρ.6 υποχρεούνται σε περίπτωση αποστολής προϊόντων από άλλο κράτος μέλος: α)να καταθέτουν, πριν την αποστολή των προϊόντων, σχετική δήλωση στην αρμόδια αρχή του εσωτερικού της χώρας καθώς και εγγύηση η οποία καλύπτει τους αναλογούντες φόρους, β)να καταβάλλουν στην αρμόδια αρχή, με την άφιξη των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας, ή το αργότερο την επομένη εργάσιμη ημέρα από την άφιξη, τους οφειλόμενους φόρους και γ) να θέτουν στη διάθεση του ελέγχου κάθε απαραίτητο στοιχείο ή έγγραφο, που κρίνεται από την αρμόδια αρχή αναγκαίο ή χρήσιμο, για την εξακρίβωση της πραγματοποίησης της παραλαβής των προϊόντων και της καταβολής των οφειλομένων φόρων. (παρ.7). Τέλος στην διάταξη του άρθρου 119Α "Παραβάσεις-Κυρώσεις" του Ν.2960/2001, ορίζονται τα ακόλουθα: στην παρ.1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 26 παρ.6 του ν. 3943/2011, «Με την επιφύλαξη των διατάξεων της επόμενης παραγράφου, η μη τήρηση των διατυπώσεων του τρίτου μέρους του παρόντος Κώδικα χαρακτηρίζεται ως απλή τελωνειακή παράβαση κατά τα προβλεπόμενα από τα άρθρα 142 και επόμενα του παρόντος Κώδικα και επισύρει πρόστιμο από πεντακόσια (500) ευρώ, μέχρι δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ για κάθε παράβαση, ανάλογα με την βαρύτητα και τη συχνότητά της Στην παρ. 2 « Η με οποιονδήποτε τρόπο διαφυγή ή απόπειρα διαφυγής της καταβολής των οφειλόμενων φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, καθώς και η μη τήρηση των διατυπώσεων που προβλέπονται από το τρίτο μέρος του παρόντος Κώδικα με σκοπό τη μη καταβολή των ως άνω φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων,

χαρακτηρίζονται και τιμωρούνται διοικητικώς και ποινικώς ως λαθρεμπορία κατά τις διατάξεις των άρθρων 142 και επόμενα του παρόντος Κώδικα. Το πολλαπλό τέλος επιβάλλεται και αν ακόμη κριθεί αρμοδίως ότι δεν συντρέχουν τα στοιχεία αξιοποίνου λαθρεμπορίας. Στην παρ. 3. Οι εκτός των περιπτώσεων των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2 διαπραττόμενες παραβάσεις, κατά την παραγωγή, μεταποίηση, κατοχή, μεταφορά και πώληση των προϊόντων του άρθρου 53 του παρόντος Κώδικα, τιμωρούνται με τις ειδικότερες διατάξεις που ισχύουν, κατά περίπτωση, για τα προϊόντα αυτά". Από τις ως άνω διατάξεις προκύπτει ότι υπό την ισχύ του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που προβλέπεται για τα προαναφερόμενα προϊόντα, μεταξύ των οποίων και τα αλκοολούχα ποτά, ανεξαρτήτως του εάν παράγονται στο εσωτερικό της χώρας, προέρχονται από άλλα κράτη μέλη ή εισάγονται από τρίτες χώρες, καθίσταται απαιτητός, κατά την θέση των ειδών σε ανάλωση, περίπτωση που συντρέχει εκτός των άλλων και επί πάσης εισαγωγής προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης, ακόμη και αντικανονικής, εκτός εάν τα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης προϊόντα υπαχθούν αμέσως μετά την εισαγωγή σε καθεστώς αναστολής (αρθ.56 παρ.1 δ' του τελωνειακού κώδικα). Άλλως και η εισαγωγή από κράτος μέλος της Ε.Ε. αλκοολούχων ποτών στην Ελλάδα, χωρίς την τήρηση των διατυπώσεων που προβλέπονται από την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 57 του ως άνω Τελωνειακού κώδικα, με σκοπό την μη καταβολή των ως άνω φόρων, χαρακτηρίζεται και τιμωρείται διοικητικώς και ποινικώς ως λαθρεμπορία, κατά τα οριζόμενα στην διάταξη του άρθρου 119Α παρ. 2 του ως άνω κώδικα.

...

Ειδικότερα στις ουσιαστικές παραδοχές της προσβαλλόμενης απόφασης περιλαμβάνονται τα πραγματικά περιστατικά που στοιχειοθετούν την αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση του εγκλήματος, για το οποίο καταδικάστηκε ο αναιρεσείων και συγκεκριμένα προσδιορίζονται ο τρόπος τέλεσης, κατά τόπο, χρόνο και λοιπές περιστάσεις της πράξεως της λαθρεμπορίας από τον

αναιρεσεύοντα κατά συναυτουργία με τους συγκατηγορουμένους του με την μορφή της αγοράς από την Βουλγαρία και εισαγωγής στην Ελλάδα, με σκοπό να τις διαθέσουν στην κατανάλωση, 9.816 φιαλών οينوπνευματωδών ποτών, χωρίς να έχουν τηρηθεί για την ως άνω εισαγωγή τους οι απαιτούμενες από τις διατάξεις του άρθρου 57 του τελωνειακού κώδικα διατυπώσεις και ως εκ τούτου να μην έχει καταβληθεί γι'αυτές ο προβλεπόμενος ειδικός φόρος κατανάλωσης, στον οποίο υπόκεινται κατά το άρθρο 54 του ιδίου κώδικα και στην αποφυγή του οποίου σκοπούσαν, με συνέπεια να στερήσουν το Ελληνικό Δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά το ύψος των διαφυγόντων δασμών, φόρων, τελών και λοιπών επιβαρύνσεων, που ανέρχονται σε 78.482,43 ευρώ. Με τις ως άνω δε παραδοχές και εφόσον κατά τα εκτεθέντα στην νομική σκέψη που αναπτύχθηκε στην αρχή της παρούσης και η εισαγωγή από κράτος μέλος της Ε.Ε., οينوπνευματωδών ποτών, χωρίς την τήρηση των διατυπώσεων που προβλέπονται από τις προαναφερθείσες διατάξεις του τελωνειακού κώδικα και με σκοπό την αποφυγή της καταβολής του ειδικού φόρου κατανάλωσης στον οποίο υπόκεινται τα ως άνω προϊόντα, χαρακτηρίζεται και τιμωρείται ως λαθρεμπορία, το δικαστήριο της ουσίας, ορθά τις ανωτέρω ουσιαστικές διατάξεις των άρθρων 119Α παρ.2, 142 παρ.2, 155 παρ.1 περ.α',β', 157 παρ.1 περ.β', του ν. 2060/2001, ερμήνευσε και εφάρμοσε. Επομένως ο μοναδικός, από το άρθρο 510 παρ.1 στοιχ.Ε' λόγος της κρινομένης αιτήσεως, με τον οποίο αποδίδεται στην προσβαλλομένη απόφαση η πλημμέλεια της εσφαλμένης ερμηνείας και εφαρμογής των προαναφερθέντων ουσιαστικών ποινικών διατάξεων, είναι αβάσιμος.

Μετά από αυτά και αφού δεν υπάρχει άλλος αναιρετικός λόγος προς έρευνα, πρέπει η κρινομένη αίτηση αναίρεσης να απορριφθεί και να καταδικαστεί ο αναιρεσείων στα δικαστικά έξοδα της ποινικής διαδικασίας (άρθ.578 του Κ.Ποιν.Δ.), κατά τα ειδικότερα στο διατακτικό οριζόμενα.

...»